

af tvangslicens, når tungtvejende almene hensyn gør det påkrævet. Sådanne hensyn vil ifølge bemærkningerne til § 42 kunne foreligge, hvor det drejer sig om at modvirke alvorlige misbrug af den gennem et patent skabte monopolstilling. I tilknytning hertil er nævnt, at adgang til udstedelse af tvangslicens efter § 42 må kunne benyttes, såfremt behovet for en patenteret vare er så stort, at en — alle forhold taget i betragtning — helt urimelig pris beregnes.

Det skal i denne forbindelse bemærkes, at også andre end prismæssige misbrug af den ved patentretten skabte monopolstilling vil kunne være urimelige. Dette vil gælde, hvor patentindehaveren fastsætter sådanne vilkår for patentets udnyttelse, at der skabes urimelige indskrænkninger i den frie erhvervsudøvelse eller urimelig ulighed i vilkårene for erhvervsudøvelsen. Også i disse tilfælde må der efter monopoltilsynets opfattelse være adgang til, hvor tungtvejende almene hensyn gør sig gældende, og monopolloven ikke finder anvendelse, at imødegå misbrug ved den gennem et patent skabte monopolstilling ved udstedelse af tvangslicens i medfør af § 42.“

Til § 48.

Denne bestemmelse, der svarer til § 43 i komiteernes lovudkast, indeholder en i dansk lovgivning ny regel om tvangslicens til udenforstående, som i god tro har udøvet den patenterede opfindelse.

En lignende regel findes i de gældende finske og svenske love.

Bestemmelsen tager sigte på at afbøde patentets virkninger over for den, der har påbegyndt en udøvelse af opfindelsen eller truffet væsentlige foranstaltninger hertil, forinden ansøgningen blev offentlig tilgængelig, når ganske særlige grunde taler for det, og når den pågældende ikke har haft kendskab til opfindelsen og ej heller med rimelighed har kunnet skaffe sig sådant kendskab.

Det vil kunne betyde et stort tab for den pågældende, om han på grund af patentet skal ophøre med at udnytte opfindelsen, men der kan også derved gå samfundsmæssigt store værdier til spilde.

Bestemmelsen bør kun rent undtagelsesvis kunne bringes til anvendelse, og — som det vil ses — kræves der kvalificeret god tro, og ganske særlige grunde for at imødekomme ansøgningen.

Tvangslicensen kan ikke gå ud over en fortsættelse af den udnyttelse, som hidtil har fundet sted. Bestemmelsen har således i denne henseende et væsentlig snævrere indhold, end det, som § 4 fastsætter for den såkaldte forbenyttelsesret.

Retten beføjelse efter § 50 til at fastsætte, i

hvilket omfang opfindelsen må udnyttes, må altså udøves inden for denne begrænsning.

Sag om tvangslicens vil kunne anlægges allerede inden patent er meddelt, men kan ikke afgøres før patentet foreligger. Imødekomme begæringen om tvangslicens, kan licensen omfatte udnyttelse, som allerede har fundet sted, jfr. stk. 2. Herved undgås, at denne udnyttelse skulle kunne medføre sanktioner på grundlag af reglerne om patentindgreb.

Til § 49.

Bestemmelsen, der svarer til § 44 i komiteernes lovudkast, fastsætter dels visse personlige betingelser for adgangen til at opnå og udnytte tvangslicens dels visse almindelige regler om licensens karakter.

Til § 50.

Bestemmelsen, der svarer til § 45 i komiteernes lovudkast, indeholder reglerne om fremgangsmåden ved opnåelse af tvangslicens samt om ophævelse eller ændring af licensen.

Det foreslås, at sager vedrørende tvangslicens skal afgøres af Sø- og Handelsretten i København. Efter den gældende patentlov afgøres disse spørgsmål af patentkommissionen, dog med rekurs til domstolene.

Ved den af forslaget § 8 følgende ordning ophæves imidlertid patentkommissionen.

Endvidere er sager vedrørende tvangslicens af en sådan særlig karakter, at det — også under hensyn til den foreslåede udvidelse af mulighederne for tvangslicens — må anses for mest hensigtsmæssigt, at de behandles af en domstol.

Der må ligeledes lægges vægt på, at der bliver tale om en domstol, som har særlig erfaring i erhvervspørgsmål, således som det er tilfældet med Sø- og Handelsretten, hvor der i sagernes behandling deltager sagkyndige meddommere.

For at klargøre, at Sø- og Handelsrettens afgørelser ligesom efter den gældende patentlov kan indbringes for højere ret, er foretaget en ændring af 1. pkt. i komiteernes udkast.

Advokatrådet mente, uanset at bestemmelsens undtagelseskarakter er fremhævet i betænkningen, at måtte fraråde at indføre reglen i 2. pkt. om senere ophævelse eller revision af vilkår for tvangslicens, idet der ikke på denne måde bør skabes usikkerhed i det etablerede retsforhold, når der først er truffet en afgørelse om tvangslicens, som ikke i sig selv indebærer en tidsbegrænsning eller en revisionsklausul.

I denne henseende må det fremhæves, at bestemmelsen alene er tænkt anvendt i ganske særlige til-